

24. marts 2006

Definition af indhold i biotopplaner i forbindelse med udsætning af fuglevildt

Biotopplaner med fokus på fuglevildtet:

I aftaleskitsen jf. referatet af 14. februar 2006 (se bilag 3) indgår det, at der i visse tilfælde indføres krav om udarbejdelse af ”naturplaner”. De omtalte ”naturplaner” vil herefter blive omtalt som biotopplaner af forståelsesmæssige årsager, idet naturplaner er et defineret begreb i anden sammenhæng. Notatet her gennemgår kort det mulige indhold i sådanne biotopplaner og er således at betragte som et redskab til brug i forbindelse med implementeringen af en aftale om udsætning.

Biotopplanerne er først og fremmest rettet mod at sikre gode vilkår for både den naturlige bestand af fuglene og de udsatte individer. Som en sidegevinst vil tiltag, der igangsættes med dette formål, også give en generelt bedre naturtilstand på bedriften til gavn for andre dele af flora og fauna.

Hvor mange og hvilke tiltag, der laves på de enkelte arealer vil afhænge af de naturgivne forhold og ejendommens drift i øvrigt - dog således at der bliver tale om en klar positiv effekt for flora og fauna.

Mulige tiltag, der kan indgå i en biotopplan jf. aftaleskitsen er:

(bemærk: tiltagene vil skulle tilpasses de til enhver tid gældende regler for brak m.v.):

Placering af brak

På mange landbrugsbedrifter findes brakarealer i dag placeret på nogle få større arealer. Ved at placere mindre brakarealerne rundt omkring på ejendommen, øges arealernes værdi for vildtet markant.

Det grundlæggende koncept i en konstruktiv brakplacering består i at udlægge mindre brakarealer i striber. Striberne kan placeres, så de opdeler store marker i mindre dyrkningsenheder eller de kan placeres langs levende hegn, vandløb, søer, markskel, veje, skovbryn m.v. Brak langs levende hegn og markskel kan tilgodese hønsefugle og andet småvildt, idet de giver øget fødegrundlag og dækning. Midtmarksbrak kan skabe nye levesteder i den dyrkede mark samt forbinde eksisterende småbiotoper.

Insektvolde

Insektvolde har til formål at skabe gode levesteder for insekter. Voldene fungerer som overvintringssted for en række insekter, der i løbet af den efterfølgende sommer vil bidrage til fødegrundlaget for eksempelvis hønsefuglenes kyllinger. Herudover har insektvolden en vigtig funktion ved at fungere som redested for jordrugende fuglearter - eksempelvis foretrækker agerhøns og fasaner at anlægge rede i ældre græs- og urtevegetation, gerne på let skrånende overflader.

Insektvolden kan placeres som en del af en brakstribe og kombineres med andre tiltag. Insektvolde kan også placeres midt i de dyrkede markflader og kan anlægges således, at volden er åben i begge ender for, at man fortsat kan komme rundt med maskiner.

Barjordsstriber

Barjordsstriber etableres for at sikre et sted, hvor fugle kan støvbade og derved holde fjerdragten i orden. Barjordsstriber sikrer også, at der er steder, hvor hønsefuglenes kyllinger og andre fugleunger kan tørre fjerdragten efter regnskyl. Barjordsstriber kan etableres som de yderste meter af et brakareal og kan med fordel placeres i tilknytning til en insektvold.

Vildtstriber

Etablering af vildtstriber kan medvirke til at skabe den nødvendige føde og dækning til både fugle og pattedyr. Vildtstriberne kan etableres i op til 6 meter brede striber i brakmarker. Vildtstriberne tilsås med forskellige plantearter, der tilgodeser vildtet. Der er regler for, hvordan sammensætningen af plantedækket må være.

Omlægning / isåning af brakarealer

Brakarealer kan gøres attraktive for både hønsefugle og andre arter ved at sikre en passende plantesammensætning. En attraktiv brak kan etableres enten som spildfrøsbrak fra tidligere afgrøde eller ved udsåning af forskellige afgrøder og afgrødeblandinger, der tilgodeser vildtet. Efter gældende regler kan brakarealer på bestemte tidspunkter på året omlægges, således at mindre værdifuldt plantedække afløses af nyt dække, der tilgodeser vildtet på det enkelte terræn.

Slåning af brakarealer

Slåning af brakarealer kan skabe en vigtig variation på arealerne. Tætklippede arealer producerer et vigtigt fødetilbud for blandt andet hjortevildt og harer i kraft af den vegetation, der spirer frem efter slåning. Desuden overvintrer græs der slås jævnlig bedre end græs, der æl-des, og derved sikres blandt andet hønsefuglene føde over vinteren, idet en stor del af deres føde i vinterhalvåret består af græs og kløver.

Ud over at producere føde kan de kortklippede arealer have sammen effekt som barjordsstriber og give fugleunger et sted at tørre sig efter regnskyl.

Pleje af levende hegn

Eksisterende levende hegn bør plejes så de sikres en lang levetid. Levende hegn er levesteder for mange af agerlandets dyr og fungerer samtidig som spredningskorridorer. Hegnene bør tyndes og skæres ned, allerede fra de har en alder på 5-8 år.

Der kan med fordel etableres ”fodposer” langs hegnene. En fodpose er en urtedækket bræmme, der giver vildtet mulighed for at søge føde, støvbade og sole. Evt. mindre huller i det levende hegn kan have samme værdi som fodposen.